SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 25. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 9, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛЮТОГО 1988 Ч. 25. РІК. XCV.

ВІДЗНАЧЕНО 70-ЛІТТЯ УНР В БРАЗИЛІЇ

Куритиба, Бразилія (М. Р.). — Заходами Представництва на Бразилію ДЦ УНР в екзилі відмічено тут 70-ліття проголошення незалежности Української Народної Республіки. Помимо літнього сезону ця велика дата Історії України була відповідно відзначена.

У неділю, 24-го січня ц.р., в українській католицькій катедрі св. Івана Хрестителя, Владика Єфрем Кривий, ЧСВВ, відправив торжественну Службу Божу в намірені українського народу.

Цього самого дня в 9-ій год. в українській католицькій церкві Різдва Божої Матері парох о. Августин Діткун, ЧСВВ, також відслужив Службу Божу. Голова Представництва ДЦ УНР в екзилі д-р Михайло Рубінець був присутній на обох Богослуженнях.

На обіді в цей самий день, в приміщенні Українського Релігійно-Культурного Центру „Полтава", в честь Владики Кривого з нагоди його іменин, культурно-освітня референтка Представництва ДЦ УНР і директорка вокального ансамблю Режіна Шпак-Рубінець коротко відмітила велику увагу і значіння 70-ліття проголошення незалежности Українсько Народної Республіки. Був приусній також Єпископ Єронім Хемій з Ванкуверу Канада.

Також Українсько-Бразилійський Клюб дня 22-го січня в приміщенні Хліборобсько-Освітнього Союзу відзначив якісно цю важну дату. Виголосили доповіді проф. Оксана Борушенко, голова Жіночої Організації при ХОСоюзі, д-р Богдан Савіцький, голова Центральної управи ХОСоюзу, і інж. Петро Єдин, містоголова Центральної управи ХО-Союзу.

Місцева бразилійська преса відгукнулася на цю важну дату.

Карпатський Центр і Документаційний Центр стали членами Наукової Ради СКВУ

Кент, Огайо. (Н. Рада). — У грудні 1987 року приступили до Наукової Ради при СКВУ дві українські наукові установи — Карпатський Дослідний Центр ім. Юліяна Ревая і Український Дослідчий і Документаційний Центр в Ню Йорку.

Головним завданням першого центру, який очолює проф. д-р Михайло Пап, є провадити систематичні наукові дослідження, присвячені історичному розвиткові Карпатської України. До управи Центру належать д-р Василь Вереш, д-р Іван Жеґуц, д-р Роман Голіят і інші дослідники. Карпатський Центр плянує розгорнути науково-видавничу діяльність.

Український Дослідний і Документаційний Центр, очолений проф. д-р Тарасом Гунчаком, присвячує свою увагу і видання історії України XX століття. Ця установа має свою Дорадчу раду, яка складається з науковців-спеціялістів історії України і інших ділянок українознавства. Центр має свій архів і бібліотеку і започатковує видання серії джерел до найновішої історії України.

(Закінчення на стор. 3)

Треба підтримати резолюції в Конґресі

Вашінгтон. — Як уже інформовано. Конгрес ЗСА розгляне резолюції, у яких закликається американських законодавців і членів Уряду бойкотувати спонзоровані СССР святкування 1000-ліття Християнства.

Головним спонзором цього законопроєкту в Сенаті є Денніс ДеКонсіні, демократ з Арізони, а в Палаті Репрезентантів Вілліям Ліпінскі, демократ з Іллинойс.

Українські громадяни повинні писати до своїх сенаторів і конґресменів щоб підтримали ці резолюціїл. Також можна телефонувати до їхніх бюр на числа: (202 224-4521 до сен. ДеКонссіні (202) 224-4521 або до бюра конґресмена Ліпінского (202) 225-5701.

Д-р В. Янів став почесним членом НТШ



Д-р В. Янів

Ню Йорк. — Головна Рада Наукових Товариств ім. Шевченка однодушно рішила іменувати визначного українського науковця, довголітнього ректора Українського Вільного Університету і дійсного члена НТШ проф. д-ра Володимира Янева своїм почесним членом, що й подала українському громадянству до відома Президія Головної Ради НТШ, в особах президента д-ра Ярослава Падоха, і генерального секретаря проф. Василя Ленцика.

Новоіменований почесний член НТШ по професії психолог, соціолог і історик, закінчив студії в німецькому університеті із ступнем доктора філософії і габілітувався в УВУ, у психології. Від 1949 року, він був доцентом УВУ, а від 1968 року був його ректором до 1986 року.

З Науковим Товариством ім. Шевченка співпрацює проф. д-р В. Янів вже рівно 40 років, покликаний зараз після відновлення діяльности НТШ в 1947 році на секретаря філософічно-педагогічної комісії. Він був також організатором НТШ в Европі і його головою від 1985 до 1987 року. Брав він теж постійно участь у науковій діяльности НТШ і його редакційно-публікаційній діяльности.

Бібліографія наукових праць В. Янева є зібрана у збірнику на його пошану виданому у 75-річчя нашого науковця Українським Вільним Університетом і нараховує 270 позицій.

Проф. В. Янів є також основником і головою Українського Християнського Руху, активного на полі екуменічного зближення Українських Церков. Поетична діяльність проф. В. Янева зібрана у чотирьох збірках лірики, з яких остання була нагороджена Українською Літературною Фундацією ім. Івана Франка.

В 1984 році, він був обраний головою комітету для організації Наукового Конґресу у 1000-річя Хрищення України, що досі об'єднав 21 українську наукову установу.

Відбудеться панель про 1000-річчя Християнства

Ню Йорк. — Комісія зовнішніх зв'язків при Метрополітальному Комітеті 1000-річчя Хрищення України в Ню Йорку, влаштовує в неділю, 21-го лютого ц.р., панель, призначений для широкого громадянства Ню Йорку і околиці, що відбудеться о год. 2-ій по полудні у великій залі УН-Дому.

У панелі візьмуть участь: проф. ЛяСалл університету у Філядельфії — Леонід Рудницький, який буде говорити на тему „Ми і наше відношення до України в рамках 1000-річчя", о. Роман Мірчук, парох української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі, і о. протопресвітер Іван Ткачук, парох української православної церкви Всіх Святих в Ню Йорку. Темою доповіді о. Р. Мірчука є „Характеристика київського християнства", а о. протопресвітера І. Ткачука „Що нам дало християнство Руси- України".

В УМ починаються курси вишивання і вироблення ґерданів

Ню Йорк (УМ). — Тут в Українському Музеї в суботу, 6-го лютого ц.р. почався курс вишивання і вироблення ґерданів, який триватиме до 26-го березня.

Буде вісім зайнять, на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалювати своє уміння вишивати. Курсанти ознайомляться з історією української вишивки. Курс для дорослих і дітей віком від 10 років. Зайняття відбуватимуться щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Оплата за навчання: дорослі — 45 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 40 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріялів включена в плату за навчання.

Курс вироблення ґерданів відбуватиметься 5-го, 12-го і 19-го березня ц.р.

Заплановано три зайняття по дві з половиною родини кожне, на яких дорослі і діти від 12 років будуть учитися робити ґердани (також звуться „силянки"). Ці традиційні нашийні прикраси з дрібних намистин носять з українськими народними убраннями в різних частинах України. Курс відбуватиметься щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Плата за навчання — дорослі 20 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 15 дол., діти від 12 до 16 років безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріялів включена в плату за навчання.

Курси є частково фінансовані Стейтовою радою мистецтва. В спраі додаткових інформацій і реєстрації на курси слід телефонувати на число (212) 228-0110.

В СССР НЕ БУДЕ КООПЕРАТИВНИХ ВИДАВНИЦТВ

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер інформує у числі з 3-го лютого ц.р., що совєтський уряд наказав припинити видачі дозволів на відкриття приватних, чи півприватних видавництв. Відповідні додатки до закону були запропоновані Радою Міністрів в кінці минулого року і схвалені Верховною Радою СССР в січні цього року. З невідомих причин ці зміни не були відразу подані до загального відома, а тепер їх опублікував незалежний журнал „Гласность".

Рада Міністрів СССР вважає, що в теперішній ситуації уряд СССР не може дозволити приватним особам організувати кооперативні видавництва, підприємства випуску відеострічок, чи їхнього показу для ширшої публіки та інші подібні типографічні і суміжні об'єднання, дуже часто інакші від вже існуючих державних підприємств. Декрет уряду підписав голова Ради Міністрів СССР Ніколай Рижков.

У поясненні до цієї постанови говориться, що організація таких кооператив суперечить рішенням компартії і уряду в цій справі.

Закордонні кореспонденти попросили представника міністерства закордонних справ Геннадія І. Ґерасімова пояснити їх зарядження Ради Міністрів. Ґерасімов, засягнувши точні інформації дав досить неясне пояснення: „Одною з причин постанови Ради Міністрів СССР є брак паперу, другою такою ж причиною є брак технічного устаткування, а третьою страх державних видавництв перед конкуренцією". Кореспонденти і політичні спостерігачі думають, що тільки одна із поданих Ґерасімовим причин є правдивою, а саме страх перед „ідеологічною диверсією" і можливість поширення нецензурованої літератури. Замість дозволити на створення півприватних кооперативних підприємств, державні видавництва погодились видавати твори за кошти автора.

Кореспондент Келлер підкреслює, що суспільство попало в переполох, особливо ті, які повірили у „перестройку" і „гласность", почали проявляти власну ініціятиву у творенні власних чи кооперативних підприємств. В Ризі, наприклад, вже працює таке більше підприємство, а друге мало скоро відкрити свої двері для робітників і зацікавлених виданням своїх книг авторів. Ґеорґій Єфремов намагався зорганізувати подібне видавництво в Москві, але не отримав дозволу. Дозвіл був стриманий також для двох грузинських кооператив.

Загально думають, що анулювання постанови зроблено тому, що Кремль боїться, що видавництва перейдуть з художньої літератури на видання політичних трактатів, а держава не матиме над цим жадної контролі до якої вони звикли на протязі 70-років. Так меншбільш виглядатиме совєтська „демократія" і в інших ділянках, — кажуть спостерігачі.

НАПРУГА МІЖ ПАНАМОЮ І ЗСА ЗРОСТАЄ

Панама. — У зв'язку з поглибленням політичної кризи між Панамою і З'єднаними Стейтами Америки, панамський керівник ген. Мануель Антоніо Норієґа наказав зтягнути з Вашінгтону амбасадора Панами, як одну з форм офіційного протесту проти вмішування Уряду ЗСА у внутрішні справи тієї країни, нібито для „спішної консультації", заряджуючи рівночасно поліції і працівникам державної служби безпеки перевести докладне слідство проти тих осіб панамських і американських громадян, які свідчили перед американською юридичною комісію проти нього. Він також найняв найкращих адвокатів в ЗСА, які мали б обороняти його інтереси і, як це він висловився, „опрокинути всякі закиди представників Адміністрації президента Рональда Реґена проти панамського керівництва".

Офіційні американські речники і лава присяжних у Маямі обвинуватили ген. Норієґу, фактичного диктатора Панами, лібералa прокомуністичного напрямку і звеличника кубинського диктатора Фіделя Кастра, у багатьох злодіяння, включно з перекупством і торгівлею наркотиками на велику скалю.

Багато потягнень ген. М. Норієґи вказує на те, що він цілком не думає уступати під тиском ЗСА і панамських опозиційних партій. Він наказав агентам внутрішньої безпеки закрити тимчасово панамські опозиційні до його політики газети і поставити у стан домашнього арешту багатьох американських громадян, які в цей чи інший спосіб висловили свій погляд на його незгідну з місцевими закона ми політику.

Використовуючи нагоду ген. Норієґа представив себе оборонцем панамської суверенности перед аґресією Уряду ЗСА. Виступаючи публічно він заявив кореспондентам, що гострий напад на нього зі сторони ЗСА є заздалегідь запланованою антипанамською акцією американських розвідчих чинників, узгіднених, очевидно з Адміністрацією Р. Реґена.

Політичні спостерігачі і кореспонденти інформують, що одиноким „вмішуванням" ЗСА були заходи, щоб знешкодити антиамериканську політику ген. Норієґи ,яка може некорисно відбитись на плавбі через панамський канал. У випадку бльокування плавби ЗСА готові вислати навіть своє військо для охорони інтересів ЗСА й інших країн, які користуються проїздом через канал. Своє обвинувачення проти ЗСА Норієґа повторив на телевізійній програмі, натякаючи навіть на якусь „відплату", маючи можливо на увазі допомогу для нього кубинських авантюрників.

Біда тільки в тому, кажуть представники Адміністрації, що панамський диктатор знаходить зрозуміння в деяких колах ЗСА, які дають йому місце у своїй пресі і телевізійних передачах, щоб він міг „належно" оборонятись проти Уряду ЗСА. Наприклад, телестанція Сі-Бі-Ес, яка недавно відмовилась передати Промову Президента ЗСА, перевела спеціяльне інтерв'ю з Норієґою. Справу ген. Норієґи почали обговорювати на форумі Сенату і Палати Репрезентантів ЗСА.

У СВІТІ

ПРИНАЙМНІ ДВА ПРАВОЗАХИСНИКИ в СССР і деякі з інших країн у Східній Европі підписали петицію і вислали її на адресу східньонімецького уряду з вимогою звільнити п'ятьох дисидентів заарештованих агентами державної служби безпеки у Східньому Берліні 25-го січня цього року. Петицію підписали чехо-словацький драматург Вацлав Гавель, члени підпільної „Солідарности" в Польщі Збіґнєв Буяк і Адам Міхнік та голова московського пресового клюбу „Гласность" Лєв Тімофеєф. У петиції говориться, що східньонімецький режим не зважаючи на зміну політики, не терпить критики і дисидентів заарештували тільки за те, що вони свої погляди на деякі справи висловили інакше від поглядів офіційних комуністичних керівників.

НА ФІЛІППІНАХ РОЗПОЧАЛИСЬ масові арешти комуністів, які заанґажовані у русі спротиву і виступають зі зброєю в руках проти леґального уряду і урядової армії. Виступаючи на пресовій конференції ген. Ренато де Велья заявив кореспондентам, що у вислідi більшої облави військових і поліційних частин у полон попали понад 20 командирів комуністичних партизан. „Я переконаний, що ці арешти спричинили великий удар для партизанського руху, зменшивши число командного складу. Уряд президента Коразон Акіно переконаний, що до 1992 року акції проти комуністів будуть закінчені з трагічними для них вислідами". Серед заарештованих є один член Центрального Комітету компартії Томас Домінадо і священик Ніколяс Руїз.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що урядова комісія, яка перевіряла претенсії кримських татарів, скоро подасть до загального відома нові правила „приписки" для всіх громадян різних національностей в зонах відпочинку і курортних місцях. Конкретно йдеться про Краснодарський край і Кримську область. ТАСС не подає детально цих нових постанов, кажучи тільки, що вони сформульовані „більше чітко", як дотепер. В заяві говориться, що кримські татари не можуть рахувати на велику допомогу і зрозуміння місцевих властей, але вони натомість матимуть можливість вносити прохання про повернення в Крим індивідуально. Комісія також узглянила прохання татарів про введення в деяких школах татарської мови. Заплановано видати також деякі книги на кримсько-татарській мові. Цю комісію очолює голова Президії Верховної Ради СССР Андрей Ґромико.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ і Пентагон ведуть тепер переговори з урядом Італії, щоб він погодився на перенесення двох ескадр американських бомбардувальників типу „Ф—16" стаціонованих тепер на летунській базі біля Мадриду в Еспанії. Договір про користування базою вигасає літом цього року і Уряд ЗСА зобов'язався зменшити до мінімуму присутність на еспанській території число бомбовиків, які можуть перевозити атомові бомби. Не бажаючи входити в конфлікт із ЗСА з приводу цієї вимоги, прем'єр-міністер еспанського уряду Філіпе Гонзалез пообіцяв представникам Пентагону змодернізувати бази для військових кораблів, зокрема базу в місцевості Роде, до якої запливають також американські підводні човни з атомовою зброєю і погінною нуклеарною силою. В Римі тепер перебуває секретар Департаменту оборони ЗСА Френк Карлуччі. Італія покищо не дала конкретної відповіді на пропозицію ЗСА, яка зв'язана із збільшеною економічною і фінансовою допомогою для Італії і можливістю затруднення багатьох сотень італійських робітників.

В АМЕРИЦІ

ЗСА І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА, які минулої осені ніяк не могли дійти до згоди у питаннях економічної політики, що й спричинилося до упадку американського доляра на світовому ринку, вкінці знайшли задовільну розв'язку. Обидві сторони є задоволені своїм економічним станом і теперішнім станом доляра та висотою відсоткових стіп. Це після зустрічі секретаря скарбу Джеймса Бейкра та німецького міністра фінансів Гергарда Штольтенберга у Вашінгтоні в середу, 3-го лютого ц.р.

ФЕДЕРАЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ напевно не будуть дуже вдоволені коли довідаються, що в наскоро проголосованому Когресом в грудні 1987 року бюджеті є маленький і не надток помітний додаток. Тоді коли Конгрес погодився на скупу 2-відсоткову підвишку для федеральних працівників, то для своїх дорадників і працівників платні піднесено на 10,000 дол. до 82,500, а для вибраної групи сенатських асистентів до 88,000 дол. Вони також зліквідувли обмеження щодо числа асистентів в Капітолі.

ДЖОРДЖ БУШ МАЄ ПРОБЛЕМУ з жидами — твердять жиди-республіканці після сутички віцепрезидента і телевізійного коментатора Дена Ретера. Вони заявляють, що на тому телевізійному інтерв'ю виглядало наче б то віцепрезидент обвинувачував Ізраїль у цій афері з Іраном. Навіть деякі жидівські прихильники Буша тепер починають вірити в те, що коли б він став президентом, то він змінить політику Америки на рівномірний балянс між жидами і арабами, бо тепер Америка віддає перевагу Ізраїлеві на Близькому Сході.

ПРАВНИЧИЙ ДОРАДНИК Державного департаменту Ейбрагам Софер, натискає на генерального прокуратора ЗСА Едвина Міса, щоб він відклав закриття обсерваційної місії Палестинської Визвольної Організації при ООН. У своєму листі до прокуратора А. Софер каже, що закриття місії буде сприйнято цілим світом, як зламання міжнародного права, а також може пошкодити у теперішніх заходах Америки привернути спокій на Близькому Сході.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ЩО НОВИЙ ПЕРЕПИС населення ЗСА в 1990 році покаже, що стейт Ню Йорк втратить найбільше населення, а Каліфорнія і Тексас будуть мати найбільше. Базуючись на припущеннях зросту населення, Каліфорнія до своєї делеґації в Палаті Репрезентантів додасть шістьох членів, Тексас чотирьох, а Ню Йорк втратить трьох. Кількість конгресменів — це сила і вплив при голосуванні над розділом федеральних фондів, як теж збільшення голосів в Колеґії електорів, що фактично вибирають президента.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ Республіканської партії на президентську кандидатуру починає набирати чим раз гостріших тонів. Тим разом дійшло до гострої розмови між двома передовими кандидатами, віцепрезидентом Джорджом Бушом і сенатором Бабом Долом, в якій останній висловив своє обурення приступивши до Буша в залі Сенату. Досі ця ривалізація не була такою замітною і ніколи віч на віч. Опісля сенатор Дол заявив кореспондентам, що він вимагав від Буша, щоб він перепросив його дружину за натяки щодо її приватного фонду.

КОНҐРЕСОВЕ БЮДЖЕТНЕ бюро, зробивши кошторис федерального бюджету на 1989 рік, передбачає 176 більйоновий дефіцит. Ця сума становить 40 більйонів більше, як дозволено законом.

В ОТТАВІ ВІДБУЛАСЬ ІНАВҐУРАЦІЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ



Заступник прем'єр-міністра Д. Мазанковскі підписує проклямацію. Зліва Владика Василій.

(Фота: ред. М. Коломиєць)

Оттава (С. Яворський). — У п'ятницю, 22-го січня ц.р., тут в ротунді центрального будинку канадського парляменту, відбулась урочиста інавґурація ювілейного року святкувань Тисячоліття Християнства в Україні.

Перед чисельною українською публікою і представниками інших етнічних груп, членами парляменту, з участю митрополитів обох Українських Церков і місцевих священиків, д-р Дмитро Ципівник, президент Комітету Українців Канади, відкрив ювілейні святкування короткою доповіддю. В своєму слові він підкреслив факт, що сьогоднішня інавґурація Тисячоліття збігається зі святкуванням 70-ліття проголошення української державности. Після короткого привіту президент КУК попросив обох митрополитів до слова.

Після виступу Владик посадник Оттави, Джим Дюрель привітав українців з їхнім ювілеєм від управи міста Оттави. Після нього д-р Ціпивник попросив до слова віцепрем'єр-міністра Дона Мазанковского, який в імені прем'єр-міністра Браяна Малруні і в імені канадського уряду сказав коротку промову.

В своїй промові Д.Мазанковскі підкреслив, що він виріс серед канадських українців та що він часто перебував в їхньому оточенні. Ось наступного дня 23-го січня він буде головним промовцем на відкритті святкувань Тисячоліття в Едмонтоні, Альберта. Треба дати признання Д. Мазанковскому, що, в протилежність до прем'єр-міністра Малруні, який майже завжди знаходить причину щоб відмовитись від участи в українських святкуваннях, віцепрем'єр-міністер виступає серед українців, як наприклад в листопаді минулого року на конгресі СФУЖО.

Після промови Д. Мазанковскі прилюдно прочитав і підписав проклямацію проголошуючи ювілейний рік Тисячоліття Християнства в Україні.

Після підписання проклямації був короткий виступ тріо „Верховина" з Торонто і бандуриста Петра Косика, а після того присутні вийшли на площу перед парляментом, де було випущено 1,000 жовтих і блакитних бальонів, які символізували 1000 років християнства в Україні. В той час, в окремій кімнаті парляменту відбулась пресова конференція, на якій крім обох митрополитів і президента КУК виступав також проф. Богдан Боцюрків, який давав вичерпуючі відповіді на більшість питань. Варто відмітити, що серед журналістів, які ставили питання, був член совєтської агенції

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підрізування власної держави

У минулу середу, 3-го лютого 1988 року, Палата Репрезентантів американського Конґресу відкинула більшістю восьми голосів внесок президента Реґена на признання протикомуністичним партизанам у марксистській (сандіністській) Нікараґуа мізерної, як на американський бюджет суми 36.2 мільйона дол. Деякі газети зразу оцінили це голосування, як ,,політичну прогру президента Реґена", тим — болючішу, що в отих 219 голосах ,,проти" були також голоси деяких республіканців, — і вони саме, ті республіканські ,,розкольники" солідаризувалися з демократами лібералами, типу голови демократичної більшости Джеймса Райта.

Наступного дня Сенат прийняв трьома голосами більшости внесення Президента, але воно не має правної сили. Те голосування у Палаті Репрезентантів може мати історичне значення. Принциповий конституційний запит: хто властиво керує в Америці закордонною політикою? Чи можна погодитися з амбіцією 435 конґресменів, що це вони мають вести закордонну політику такої суперпотуги, як Америка? У даному випадку не лише президент Реґен особисто дзвонив до різних конґресменів і напередодні голосування апелював ще до Палати Репрезентантів короткою промовою із свого кабінету в Білому Домі, але й державний секретар Джордж Шулц викладав, пояснював, переконував і просив конґресменів, що в інтересі цієї країни є заманіфестувати, що Америка є проти насаджування комунізму в Центральній Америці. Ніщо не допомогло.

Пригадується В'єтнамська війна. Америка програла її виключно з власної вини. Вів її з Білого Дому демократичний президент Линдон Джансон, який слухав саме отаких ,,стратеґів", як колишній амбасадор у Москві Аварелл Гарриман, і спутував з Білого Дому полководцям у В'єтнамі руки і ноги. А коли наслідник Джансона Ричард Ніксон проголосив ,,в'єтнамізацію" цієї війни, щоби самі південні в'єтнамці боролися проти інвазії північно-в'єтнамських комуністів, користуючись тільки американською зброєю і грошовою допомогою — Конґрес відмовився дати допомогу. І в наслідок цілий колишній Індо-Китай, себто В'єтнам, Ляос і Камбоджа стали комуністичними теренами суперництва Москви і Пекіну.

Якщо відмова Конґресу підтримувати далі борців за свободу в Нікараґуа доведе до упадку цього демократичного військового руху, то комунізм буде поширюватися на всю Центральну Америку і це тоді спровокує збройний виступ ЗСА. Згадана вгорі невелика сума, що її жадав і просив Реґен — мала бути символічним знаком, що Америка, держава, а не її президент чи парлямент підтримує демократію.

Демагогія противників цієї допомоги крутилася довкола фрази, що ,,не треба продовжувати війну, а помагати мировому процесові". Не може бути двох думок, що мировий процес у Нікараґуа можливий тільки тоді, коли на сандіністський уряд буде сильний натиск, і власних партизанів і політичний натиск від Америки. Голосування в Палаті Репрезентантів проти дальшої грошової допомоги борцям за свободу в Нікараґуа — це тріюмф сандіністського диктатора Ортеґи і тріюмф Москви.

Не є виключене, що президент Реґен, людина тверда і амбітна, разом із такими своїми дорадниками, як Карлуччі, будуть організувати фонди і постачати поважні транспорти зброї антисандіністам в Нікараґуа. Але тепер є їх коло 15,000, що прейшли американський військовий вишкіл. А Ортеґа диспонує 100,000-ою армією і доставою зброї від Москви. Це ситуація просто трагічна і тільки такі політикани, як Едвард Кеннеді і його однодумці, цього не бачать, чи може не хочуть бачити.

РАДА МІНІСТРІВ СССР видала зарядження про зменшення на 40 відсотків автомобілів, якими користувалися працівники міністерств та інші високі урядники. Від 1-го лютого ц.р. право користуватися урядовими автомобілями втратять тисячі осіб. В повідомленні агентства ТАСС говориться, що тільки в РСФСР нараховувалось в січні цього року 700,000 урядових автомобілів. Автомобілі будуть продавати приватним покупцям. Перший раз в СССР робітникам, які досі користувалися державним автомобілями, будуть виплачувати грошові компенсації за поїздки.

Володимир Яців

ҐОРБАЧОВ ЗАКЛИКАЄ ДО ПІДТРИМКИ РЕФОРМ

На підставі пресових звідомлень міжнародної преси і звідомлень, що їх подало Телеграфічне Агентство Совєтського Союзу ,,ТАСС" з 12-го січня ц.р. можна сказати, що М. Ґорбачов не має такої підтримки членів партії і уряду для плянів переведення реформ, яке потрібне було б йому для впровадження змін в соціялістичній системі московського зразка. Він остерігав письменників, представників культурних організацій і інституцій і визначних представників засобів масової інформації на спеціяльному зібранні, яке відбулося в п'ятницю 8-го січня ц.р. в головній квартирі Центрального Комітету Комуністичної Партії, що Совєтський Союз чекає глибока криза на відтинку господарському і соціяльно-струкуральному, якщо реформи, що їх він пропонує не будуть зреалізовані. На його думку, треба протиставитись тим всім лівим і правим критикам реформ, які своєю активністю на відтинку інформації, можуть неґативно впливати на реалізування плянів реформи, що передбачують зміни на господарському відтинку.

Ґорбачов побоюється, що його зусилля перевести зміни в системі на відтинку економічному і соціяльно-структуральному можуть закінчитися неуспіхом, який може також мати неґативний вплив на активність спільноти на відтинку змін в системі і в майбутньому . Тому він звернувся до інтелектуалів і тих преставників впливових людей в спільноті, щоби вони допомогли йому прихилити публічну опінію у користь реформ, які необхідні, для оздоровлення соціялістичної господарки. Він стверджує, що його програму реформ сильно критикують люди лівих ортодоксальних напрямків, як теж правих напрямків, однак, на його думку, відкликання реформ було б нещастям для країни, і тому він каже, що ,,ми не повинні дозволити на такий акт у ніяких обставинах".

У випадку, ,,якщо ми настрашимось і здержимо процес, який ми почали, — каже Ґорбачов, — то таке наше рішення буде мати серйозні наслідки, тому що наше суспільство не буде спроможне піднятися другий раз до такого масового завдання, яке йде в користь суспільства". Він уважає, що Комуністична партія буде відповідальна за переформування совєтської суспільности. Також він висловився в справі демократизації партії і місцевих урядів, поінформувавши присутніх на цьому зібранні, що справа демократизації буде головною темою на спеціяльній конференції Комуністичної партії, що має відбутися при кінці червня ц.р. в Москві.

Щодо питання демократії, Ґорбачов каже, що ,,ніхто не може йти так далеко, як ми", тому що соціялістичні країни московського зразка визнають ленінську демократію, яка за своєю клясовою суттю є формою диктатури пролетаріяту. Ґорбачов часто покликується на цю ленінську демократію, яку він може ,,змодернізувати" в цей спосіб, щоби викликати свого роду змагання за владу в нутрі партії на відтинку адміністрації і господарки. Він може поширити цю ленінську демократію тим, що назовні у всенародному голосуванні партія зможе виставляти замість одного кандидата кількох кандидатів, членів партії. Можна твердити на підставі фактів, що в країні державного капіталізму немає жадної ,,диктатури пролетаріяту", а навпаки є диктатура Комуністичної партії над пролетаріятом, а саме над селянством, робітництвом і працюючою інтеліґенцією.

Ґорбачов не мав на думці у своїй програмі впроваджувати демократизацію в місцевих урядах на зразок західної демократії, в якій влада спочиває в руках народу через вільно вибраний палямент, але думав про ленінську демкратію, — внутрішньо-партійну демократію, в якій члени партії мали мати рівні права і обов'язки. Правдивої демократії, що ґарантує громадянам людські, національні і релігійні права не можуть прийняти лідери тоталітарних режимів, які нехтують тими демократичними правами у своїх країнах, і тому на таку демократизацію партія не погодиться, бо це означало б для неї самогубство.

На цьому зібранні Ґорбачов вперше висловив свою думку публічно в справі звільнення з такої високої партійної позиції Бориса Єльцина. Він уважає, що критики реформ лівого напрямку своїми ультра-реформаторськими гаслами шкодять у перепровадженні реформ і силою факту стримують перепровадження змін в господарській системі. Його завваження на цьому зібранні були частинно звернені до студентів московського університету, які демонстрували в обороні Бориса Єльцина, як теж до менших груп демонстрантів з округи сполиці, які не представляли більшої сили.

Ґорбачов каже, що стара ґвардія разом з Комуністичною партією твердять, що ,,підстави соціялізму є підкопувані" тому він запитає ,,чим вони є підкопані, чи народним рухом, члени якого своєю активністю на відтинку суспільно громадському полагоджують справи з більшим довір'ям на місцях, що йдуть в користь країни?". Ґорбачов уважає, що принципи соціялізму не послабили, а навпаки вони зміцнили свою силу в наслідок політично-соціяльної активности суспільства. Ґорбачов теж каже, що згідно із твердженням Політбюра, тільки одиниці і малі групи громадян активно виступали проти реформ в минулому році, однак ці виступи не будуть мати впливу на зміни в плянах, які є передбачені реформами. Він також є переконаний в тому, що зміни на відтинку економічному і соціяльно-структуральному, що переводиться в СССР, мають велике значення для соціялізму і світової ситуації. Все це, що є зроблено в країні на внутрішньо-

(Закінчення на стор. 4)

Микола Бараболяк

ПРОФ. Г. ГРАБОВИЧ НА СТОРІНКАХ ,,ЛІТЕРАТУРНОЇ УКРАЇНИ"

Наші люди в Україні спрагнені інформації про наукове і загалом культурне життя українців на поселеннях. Ці інформації прямо цілющі нині, коли в ґорбачовську еру стали можливі деякі прояви намагання відвоювати в Україні позиції української мови і культури. А не легко просочити вістки в Україну. Моя своячка, по професії пузиколог, просила мене про рецензії з нашого музичного життя. На шість листів із витинками зі ,,Свободи" дійшов до неї тільки один. Тому для мене є великої ваги інтерв'ю кореспондента ,,Літературної України" з проф. Г. Грабовичом, яке появилось на сторінках цієї газети в числі з 17-го грудня 1987 року п. з. ,,До материка рідної культури". Проф. Грабович побував у Києві на початку грудня 1987 року, як гість Інституту літератури при АН УССР у зв'язку з підготовою симпозіюму на тему ,,Давня українська література і ставлення нової української літератури", який має відбутись у Києві 1-го — 10-го червня ц. р. Намагатимусь передати дещо з відповідей проф. Грабовича на поставлені йому запитання:

На питання розказати про історії і традиції славістичних студій у Гарварді, проф. Грабович відповів , м. і. таке: ,,На початку 70-их років засновано (при Гарварді) також і три кафедри українознавства (історія, мови, літератури), окрім того при університеті виник Український Науковий Інститут. Треба підкреслити, що коли здебільшого такі катедри й інститути засновуються якимсь меценатом, як скажімо Ага Хан заснував катедру ісламського мистецтва, або якимсь фондом (Рокефеллера, Форда, Карнеґі та інших, то в нашому випадку гроші на це велике діло, (а йшлося про досить таки значну суму — понад п'ять мільйонів долярів), жертвувалися американцями і почасти канадцями українського походження, людьми звичайних достатків, з-поміж кількох тисяч жертводавців тільки кілька десятків заможних... Та це не тільки справа грошей... Йшлося також про створення необхідних академічних структур для наукової праці... В цьому, як і в інших ключових аспектах, чимала заслуга дотеперішнього директора згаданого інституту професора О. Пріцака.

На прохання розповісти про українських письменників в ЗСА, зокрема про так звану ,,Нюйоркську групу" проф. Грабович сказав м. і. таке: ,,Група (до неї входять ровесники ваших ,,шестидесятників") утворилась наприкінці 50-их років, вона ніколи не мала чіткої формальної структури чи організації, не всі, що в ній, жили, або живуть, у Ню Йорку... Їх спільність у тому, що Емма Андрієвська, Богдан Бойчук, Богдан Рубчак, Юрій Тарнавський, Патриція Килина і Віра Вовк мали оригінальне поетичне обличчя... По-моєму 'Нюйоркська група' — це перші по-справжньому й інтелектуальні українські поети, які досягли великої естетичної і формальної досконалості. Емма Андієвська приміром віртуозно розшифрювала образ — і словотворення, що на мою думку, імпозантне не тільки в українському, чи слов'янському, а й взагалі світовому контексті... Ю. Тарнавський запроваджує вельми цікаві, сказати б формально-психологічні параметри, користуючись, наприклад, кібернетичними і синтаксичними засобами, і йому вдалось передати почуття особливого психічного стану. Ці двоє, гадаю, найбільш винахідливі і цікаві Б. Бойчук і Б. Рубчак — хороші поети, які водночас займаються літературною критикою, та видавничою справою надто Бойчук... Усі названі принесли в українську поезію формально і тематично гаму нових зацікавлень, передусім урбаністичними моментами, сучасним життям Заходу, доводячи тим, що українська поезія має силу і життєздатність навіть у зовсім нових культурних обставинах..."

На питання, які сучасні совєтські українські письменники найбільше імпонують професорові він назвав І. Драча (його збірка ,,Теліжинці" це капітальна збірка поезій), Ліну Костенко, Д. Павличка за його останні ,,Притчі", Василя Безбородка, Олега Лишега, Олександра Гриценка. З прозаїків — О. Гончара, Валерія Шевчука (за його ,,Три листки"), П. Загребельного за ,,Я, Богдан", В. Дрозда за його ,,Спектакль". Відчувається брак такого прозаїка, як Григір Тютюнник..."

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Таїса Богданська

Концерт алюмнів і приятелів УМІ

Група молодих ентузіястів музики-Богданна Волянська, Оксана Харук і Соня Шереґ зорганізували в Ню Йорку, при допомозі Батьківського Комітету концерт алюмнів і приятелів УМІ з нагоди 35-річчя цієї музичної школи, що відбувся 20-го листопада в залі Ашер Леві середньої школи при Першій авеню.

Добірна публіка насолоджувалась кожною точкою програми, бо концерт був добре заплянований, цікавий, різноманітний і на високому рівні.

Розпочав програму молодий піяніст Орест Гарасимчук, колишній визначний учень кляси проф. Галини Мирошниченко-Кузьми, тепер студент на музичному факультеті Ратґерс університету і Томи Гринькова, з яким приготовляється до дипломового речиталю УМІ і який вибрав музику, як свою професію. У першій частині Сонати Бетговена Ц-дур, оп. 2 ч. 3. Орест виказав чітку техніку, легкість удару, вправні, бравурні октави, а головне музично відчув стиль Бетговена і його інтерпретація була згідна з ідеями композитора.

Другою точкою програми був виступ Михаїла Невмержицького, який співав теж у другій частині концерту. Цей милозвучний бас, що дебютував в оперній компанії ,,Вест Енд Опера" а тепер є солістом Капелі Бандуристів у Дітройті і хору ,,Думка" в Ню Йорку зарепрезентував себе гарно динамічними тінюваннями в аріях Моцарта ,,Викрадення з Сераю" і Верді ,,Ернані" та Лисенка ,,Ой Дніпре, мій Дніпре".

Марта Мачай, яка після диплому УМІ в клясі проф. Меланії Байлової продовжувала музичні студії і має ступінь бакалавра з Нюйоркського університету, а недавно з успіхом закінчила медичні студії, виконала ,,Скерцо" б-моль Шопена. Треба подивляти цю молоду лікарку, що знаходить час для підготови такого складного твору і технічно і музично вимогливого, як є згадане Скерцо. Її співний удар, легкість в пасажах і відчуття романтичного напрямку в музичній літературі передавались заслуханій публіці.

На закінчення першої частини концерту виступила Оксана Харук — сопрано, яка теж виступала і після перерви. Оксана, що є солісткою Ансамблю ,,Промінь" і тепер працює з Лорен Фултон-Корсон виконала Моцарта ,,Аллилуя", арію з опери Пуччіні ,,Турандот", ,,Мальви" Івасюка, а по перерві ,,Поклик мистецтва" — ,,Чарівниця" Герберта. В неї гарна барва голосу, добра дикція і має вона зв'язок з публікою.

З черги Ляриса Магун-Гурин, яку ми часто слухаємо на концертах чи академіях в Ню Йорку, виконала цим разом ,,Плавай, плавай лебедонько" — Стеценка, ,,Послухай пане" з ,,Турандот" Пуччіні і ,,Десь є притулок" з Вест Сайд Сторі Л. Бернштайна. Її сильний голос з нахилом до драматичних творів, широка динамічна скаля, крещенда і форте, але в стилі і задумі композитора сподобались публіці.

Згодом піяністка Марта Аєрбе, колишня визначна учениця проф. Меланії Байлової,після короткого твору Ґріґа і Вальса Шопена е-моль виконала Рондо Капрічіозо Мендельзона. Інтродукція до Ронда випала дуже гарно, співучо, а саме рондо легесенько, чітко, а кінцеві октави з бравурою. Марта, по професії психолог, та все ж таки находить час для музики, якою послуговується у лікуванні хворих.

Останньою точкою програми був дует з опери Доніцетті ,,Еліксир любови" арію ,,Скільки любови" у виконанні Марії Волянської і Михаїла Невмержицького. М. Волянська ґрадуантка музичного факультету Гантер коледжу в Ню Йорку та студіювала в Еколє Нормалє де Музік у Парижі, а тепер працює з Л. Фултон Корсон, має кольоратурне сопрано, співає легко, в неї чітка дикція і приємна поява на сцені. Вона разом з М. Невмержицьким творили зрілий дует. Акомпаньяторами цього вечора були Соня Шереґ і Іван Колодій. Соня Шереґ, колишня визначна учениця проф. Калини Чічки-Андрієнко, яка після одержання диплому УМІ спеціялізується в акомпаньяменті. Соня була довгі роки акомпаньяторкою хору ,,Жайворонки", а тепер часто виконує фортепіяновий супровід солістам. Її гра все виразна, музикальна, стилева, субтельно лучилась зі співом О. Харук і Л. Маґун-Гурин.

Іван Колодій-репетитор, режисер, акомпаньював у концертах солістам Метрополітальної опери і є піяністом-координатором для Американського Інституту Музичних Студій в Ґрацу, Австрія, виказався в супроводі М. Невмержицькому і в дуеті М. Волянської — М. Невмержицького технічно і музично досвідченим акомпаньятором.

Після останньої точки програми всі виконавці вийшли на естраду, а голова Батьківського Комітету Оксана Луцька теплим словами і квітами дякувала їм за цей гарний концерт.

Таїса Богданська

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Д-р Святополк Шумський

ДАЛЬШІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ З ЖИТТЯ У ПІВДЕННІЙ АВСТРАЛІЇ

I.

Кожним разом, коли ми переїздили на довше перебування з північної гемісфери у південну і навпаки, ми відчували своєрідну носталгію, яка не раз тривала декілька тижнів. Це було особливо помітне, коли в зоряні ночі ми споглядали на відмінні сузір'я небес, і наш зір зупинявся на ,,Хресті Півдня" у Австралії, та у Каліфорнії на ,,Великій Ведмедиці". Хвилини наших роздумувань та носталгії цим разом були короткі, тому що, прибувши сюди на необмежений час, ми не мали часу в зв'язку з придбанням нового дому в цій країні та його устаткування, та й ми не зчулися, як несподівано привітали перший день літа — тут грудень. І так, як пори року тут протилежні з порами року у ЗСА, після зимової пори, що її ми відчували у повній грізній красі, проживаючи над самим берегом моря, та були свідками великих дощових ,,штормів", ми сьогодні насолоджуємося ранньо-літньою порою,в якій чергуються гарячі сонячні дні з "перелетними" теплими дощами та прохолодою вітрів з моря.

Загально кажучи, тут клімат є гарний та позбавлений оцієї гарячої вологости, яку вже можна відчути в Сіднею та подекуди і у Мельборні. Південно-Каліфорнійський клімат назагал є лагіднішим, одначе літом дощів майже не було, а високі гори не дозволяли течіям вітрів з півночі. Навпаки, прохолодні вітри віють тут з океану, через місто Аделяйду, до невисоких обвитих лісами гір і поза гори аж до виноградних плянтацій ,,Баросл Велі" де зустрічають їх теплі північні вітри з пустині чи, як тут звуть ,,Буш Кантрі", великих просторів, де розположені також великі пасовиська овець і худоби, одних з основних експортів Австралії.

Після довгих літ наших ,,взаємовідносин" з Лос-Анджелівським ,,смогом", ми кожним разом, як ідемо на одногодинний прохід по морських широких пляжах, майже порожніх, намагаємось черпати в груди якнайбільше кристально-чистого повітря, мов лякаючись його втратити. Ну, і, як звичайно, такий прохід є запорукою апетиту та нової енерґії. Місто Аделяйда, столичне місто стейту Південної Австралії, що кожнорічно зростає новими будівлями включно зі житловими приміщеннями, було вже давно знане, як місто парків і церков. Також сьогодні славиться Аделяйда своїми мистецькими фестивалями, які відбуваються тут річно, як також і світової слави ,,Ґренд Прі", чи змаганнями перегонових авт, продукції великих світових фірм. Минулого місяця ми стежили тут за змаганнями ,,Ґренд Прі" і бачили блискучу перемогу авта італійської продукції ,,Ферарі", до чого в першу чергу спричинився його вправний та витривалий водій-австрієць Ґерґард Берґер. Аделяйда у ці дні гостила у себе понад 100,000 місцевих та закордонних гостей. Цікаво ще й те, що протягом трьох днів ,,Ґренд Прі" у місті панував взірцевий порядок, що є запорукою успіху його повторення тут і в наступному році.

Загально, австралійці вже зі самого дитинства беруть участь в одній, або й більше ланках спорту, тому всілякі змагання світового значення включно зі змаганнями при гудінні моторів, що було характеристикою ,,ґренд прі", завжди захоплювали їх увагу. Тому, що в Південній Австралії працюють у суботу (маю на увазі крамниці та інші публічні установи) лише до полудня, діти, молодь і старші спішать на різні стадіони, грища та парки, де відбуваються спортові змагання усіх видів і категорій, починаючи від кошиківки та кінчаючи на традиційному англійському ,,крикеті".

На пляжах, малята вчаться рятувальної ,,техніки" під дбайливою опікою та повчаннями старших досвідчених рятувальників. Там також привозять на море численні барвисті яхти чи вітрильники, які згодом творять ,,перегони" недалеко морських берегів. Ну, і безумовно, частина австралійських ,,завзятців" проводить свій час на кінських перегонах. Там, під час спеціяльних перегонів, можна запримітити дам в елеґантній ноші, як також і панів у темно-сірих фраках, циліндрах та рукавичках, що є традицією, яку австралійці успадкували від англійців та її зберігають.

Загально, південні австралійці чисті та акуратні у своїх одягах, включно з замериканізованою частиною своєї молодої зміни, яка хоч і вдягає американського стилю ,,джинси", одначе, вони є чисті і неподерті, хоча іноді трапляються рідкі винятки. Австралійські жінки, не зважаючи на всілякі корисні чи некорисні зміни у моді, в більшості і надалі продовжують вдягатися у суконки, особливо, коли їдуть до Аделяйди.

Цікаво є підкреслити, що типово-австралійський акцент чи акцентування на літеру ,,а" замість ,,е", як це є в Америці, сьогодні тут вже є мало помітним, і майже не існує різниці поміж американською говіркою та австралійською. Типова австралійська говірка ще зберігається на провінції. Не зважаючи на це, що ми всюди підкреслюємо, що ми є українці та проживали тут тридцять років тому, називають нас тут ,,амерікенс", тому що на їхню думку, крім американського акценту, який ми придбали, ми ,,ходимо" по-американському та є ,,рухливіші" від австралійців. Це було для нас дещо несподіванкою, тому що ми цього не запримічували. Цікавим є ще й те, що на австралійському телебаченні, в пресі і в радіо, багато часу і місця є присвячено для новинок зі ЗСА, і ми маємо завжди можливість уважно слідкувати за подіями в Америці. Крім того в будні дні, ввечері о годині 11:30 за місцевим часом та за східньоамериканським о год. 7-ій з Вашінґтону і **одночасно Ню Йорку передаються сюди спеціяльні програми Бі-Бі-Сі, під назвою ,,Тудей" з коментаторами:** Джейні Полі за Браєном Гумбером, в яких ми маємо можливість не лише почути новинки зі ЗСА, але рівнож почути інтерв'ю, почавши від президентських кандидатів до посліднього інтерв'ю з Ґорбачовим, що його проводив знаний коментатор Т. Брока. На залі, ці телепересилання є високоякісні і на нашу радість випроміньовують кращі сторінки американського життя та подекуди, якщо і є нотки самокритицизму, то він є здоровий із патріотичним забарвленням. Тому і не диво, що ЗСА має на австралійців колосальний вплив, виявом якого є велике, я би сказав, наслідування тут всього, що в Америці. Найбільшим свідоцтвом є наприклад, замінення традиційного австралійського чаю на каву. Також американські ,,гембурґери" (австралійської ,,версії") стали тут модними, ну і звичайно, американські фільми, пісні та музика, а також одежа, є популярними усюди. Американські громадяни, які тут проживають та американські туристи чи гості, тут є завжди бажані та їх зустрічають зі щирою приязню, яка є характеристичною гостинним та приязним австралійцям. Я вже мав нагоду переконатися в тому, полагоджуючи всілякі формальності та справи, де всюди зустрічав щирість та готовість допомогти.

Продовження буде.

В Оттаві...

(Закінчення зі стор. 1)



Владики Максим і Василій під час молитви.

„Новості", на питання якого проф. Боцюрків дав дуже влучні відповіді.

Увечорі того дня, в іншому будинку канадського парляменту, відбувся святочний бенкет з нагоди 70-річчя проголошення української державности. Понад 200 осіб зібралося в імпозантній залі, щоб гідно відсвяткувати інавгурацію ювілейного року Тисячоліття разом з днем річниці української державности. Господарем цього вечора був голова оттавського відділу Товариства Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців, Петро Сохан, а головним доповідачем був д-р Д. Ціпивник.

Доповідача представив Андрій Глуховецький, керівник Українського Інформаційного Бюра КУК в Оттаві який також прочитав привітання від прем'єр-міністра. Д-р Ціпивник звернув увагу на ролю Українських Церков, які відігравали важну ролю в житті та історії українського народу. Він зазначив, що наші Церкви дали нам таких видатних духовних, культурних і наукових провідників як Петро Могила, Митрополит Липківський, Митрополит Іларіон, Митрополит Шептицький і Патріярх Сліпий. Також в Канаді Церква відігравала дуже важну ролю в суспільному житті українців.

Повертаючись до святкування 70-річчя проголошення української державности, доповідач підкреслив, що помимо жахливих трагедій під час Першої світової війни, штучного голоду і жорстоких переслідувань нашого народу під большевицькою окупацією, наші недавні зустрічі з Данилом Шумуком і Йосипом Терелею дають нам доказ, що наші брати в Україні продовжують боротися за свої релігійні і національні права.

Д-р Ціпивник далі сказав, що українці в Канаді готуються до святкування століття українського поселення в цій країні і в зв'язку з тим був назначений крайовий комітет, який підготовляє програму відзначення.

Митрополит Максим і Митрополит Василій також виступили з короткими промовами.

Між поодинокими промовами присутні мали нагоду почути мистецький виступ бандуриста П. Косика і кілька гарно виконаних і добре підібраних пісень тріо „Верховина" під керівництвом Олени Глібович.

Карпатський...

(Закінчення зі стор. 1)

Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових і високошкільних установ, являється головним координаційним осередком української наукової діяльности в діяспорі. Під сучасну пору Наукова Рада об'єднує 17 українських наукових установ, які займаються різними ділянками українознавства. Під час наступного конгресу СКВУ в Торонто (листопад 1988) Наукова Рада організує загальну конференцію-зустріч українських науковців з Канади, Америки, Европи і Австралії з головним завданням обговорити сучасний стан українознавства в Україні і на Заході в контексті завдань українських науковців на Заході. Головою Наукової Ради є проф. д-р Любомир Винар, а секретарем проф. д-р Осип Мартинюк.

БРИТАНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Джейн'с Діфенс Віклі" пише, що англійські гелікоптери, що їх вживає армія і які в більшості використовуються морською фльотою, будуть випосажені новою електронічною системою, з допомогою якої пілоти зможуть з певної віддалі знищувати набої вистрелені з ракети типу „Стінгер", або відвертати їхній полет в іншу сторону. Цю нову електронічну апаратуру можна застосувати також на кораблях для безпеки перед ракетами „Силкворм", що їх за високу ціну і оливні продукти доставляє Китайська Народна Республіка для Ірану. Ескадриля таких гелікоптерів вже віддавна перебуває на одному британському літаконосці і забезпечує англійські торговельні кораблі від можливої атаки.

У першу річницю смерти св. п. хор. І. Данківського

Якось не хочеться вірити у це, що вже минає один рік, як наша філядельфійська громада відпровадила на вічний спочинок одного з тих, що 1917-20-их роках, не зважаючи на молодий свій вік, включився в ряди найкращих синів України, щоб із зброєю в руках здобути волю поневоленій Батьківщині. До тих найкращих синів належав Іван Данківський, який покинув на 87-му році життя на завжди нашу громаду у морозний день 29-го січня 1987 року, залишаючи за собою своє прикладне довге життя до наслідування тим, що пішли чи йтимуть його слідами.

Хорунжий І. Данківський народився 2-го січня 1900 року в селі Биків, Самбірського повіту, в родині де було 11 дітей, шість хлопців і п'ятеро дівчат, а він був четвертим з черги. Там закінчив народну школу, після якої вступив до середньої школи в Самборі, яку, на жаль, не міг закінчити, бо із вибухом Першої світової війни, як 17-літній юнак із старшим братом Осипом (пізнішим чотаремкомандантом сотні, що його розстріляли большевики 1922 року) добровільно голоситься у ряди Січових Стрільців.

Про військову кар'єру покійного є важко говорити, бо він так, як тисячі його побратимів „перейшов пекло на землі". Перейшов він всі бої, у яких брали участь Січові Стрільці, а при тому не оминула його страшна хвороба, тиф, яка була безпощадною. А перебуваючи в шпиталі в хорому стані, попав до большевицького полону, з якого при Божій помочі чудом вдалось йому вирватись щойно 1926 року.

Повернувшись до рідного села, не зважаючи на підірваний стан здоров'я, поринув у просвітянську працю, організуючи читальню „Просвіти", кооперативу, відтак районову молочарню, якої став управителем. Як щирий патріот — воїн, стає членом УВО, а відтак ОУН. Його діяльність непокоїла окупаційний польський уряд і вже 1929 року арештували його за кольпортаж „Сурми", вкинули до в'язниці в Самборі, а опісля перевезли до славних бриґідок в Дрогобичі, які нічим не відрізнялися від бриґідок в Львові. Відбувши п'ятилітню каторгу у цій тюрмі 1934 року вийшов на волю, повернувся до рідного села, де знов став управителем районової молочарні. Але польська поліція не дала спокійно йому працювати і як члена ОУН дальше його переслідувала, а відтак запроторила до Картузької Берези. Вийшовши із підірваним здоров'ям із в'язниці повернувся до рідного села, продовжував працю в кооперації, а відтак 1939 року одружився із Тетяною Тарнавською. А що в рідному селі було небезпечно продовжувати працю, тим більше під час окупації, як червоних так і брунатних, то він працював в Самборі як керівник апровізаційного відділу до часу, коли при великомуісході 1944 року покинув рідні місцевости і виїхав з дружиною до Австрії, відтак до Німеччини, а 1948 року прибув до Філядельфії, де вже мешкав його рідний брат Бронько.

Як воїн-патріот на новому місці, І. Данківський включився у суспільно-громадську-комбатантську та союзову працю. Мабуть не було у нього одного дня, щоб не брав участи у будьяких нарадах. І в тому запалі праці, мов грім із ясного неба, прийшло родинне нещастя. Першого жовтня 1953 року відійшла у вічність його вірна дружина Тетяна. Насувалось питання чи він видержить цей біль, втративши на 52-му році життя дружину, яку любив понад усе. Але як воїн, мужньо прийняв хрест і тоді із ще більшим запалом й посвятою віддався громадській праці і для УНСоюзу. Він став членом головної Управи ОбВУА, членом місцевого Відділу ОбВУА, членом Управи „Самопомочі", Управи Відділу УККА, головою Головної Управи Суспільної Опіки, членом дирекції ЗУАДК, членом Управи Спортового Осередку „Тризуб", касиром 375-го Відділу УНСоюзу, членом Окружної Управи УНС, а відтак касиром та адміністратором Дому Округи. У громадській та союзовій праці він був обов'язковим і творчим працівником. Він був людино надзвичайно скромною, прямолінійною, доброго серця і щирої любови до ближнього і до України. За це був всіма шанований. Покійний вповні заслужив собі на те, щоб його називати „паном Іваном".



Св. п. І. Данківський

А про заслуги покійного перед громадою говорить це, що у відправі Парастасу 2-го лютого 1987 року взяли участь представники всіх діючих суспільно-громадських установ, комбатантських об'єднань, член Головного Уряду УНСоюзу та відділові урядовці 22-ох відділів. Біля домовини стояли побратими по зброї із прапорами ОбВУА, Братства кол. Вояків Першої Української Дивізії УНА, а також був прапор УНСоюзу, що є власністю Філядельфійської Округи. Було багато промов, а за вояцьким звичаєм тіло Покійного накрив червоною китайкою член Управи місцевого Відділу ОбВУА, тепер теж вже покійний проф. Іван Олексишин.

Заупокійну Богослужбу відправлено в катедрі Непорочного Зачаття, яку очолив парох, о. прелат Михайло Федорович, в асисті о. д-ра мітрата Івана Біланича і о. Стефана Гутника. Під час Богослужби біля домовини знов стояли побратими по зброї з прапорами ОбВУА, Братства кол. Вояків Першої Української Дивізії УНА і прапором УНСоюзу. В прощальному слові о. І. Біланич згадав про душевні вартості Покійного та його шляхетні прикмети великої любови до України. Після церковних відправ у лютневий зимовий день українська громада відправила сл. п. хорунжого Івана Данківського на вічний спочинок на український цвинтар на Факс Чейсі у Філядельфії. Домовину зложено біля улюбленої дружини Тетяни, яка, як вже було сказано, відійшла у вічність 34 роки раніше.

Не зважаючи на химерну зимову погоду, добра сотня друзів — дивізійників, упівців, представників громадських організацій та союзовців прибули на цвинтар, щоб віддати Покійному останню прислугу — попрощати його у вічність. Після запечатання гробу автор цієї статті прощав покійного від земляків Самбірщини від великої союзової родини філядельфійської Округи та від себе, бож з покійним 35 років працював на громадській і союзовій ниві. Нагробні відправи молитвою закінчив о. І. Біланич, а відтак всі відспівали вояцьку пісню „Видиш, брате мій".

Після похорону в українському ресторані „Дугенс" відбулася тризна, під час якої промовляли представники від українських громадських, комбатантських та союзових установ і організацій.

Покійний І. Данківський залишив в смутку брата Бронька з дружиною Анною, братанків Осипа, Стефана і Володимира з родинами, а в Україні сестер Емілю і Анелю та брата Франка з родинами. Залишив також найближчих своїх приятелів — кузинів Петра і Анну Тарнавських. Разом вони працювали в молодому віці, разом покинули рідні села, разом скитались в Австрії й Німеччині, а прибувши до Філядельфії, знову жили разом мов родина. А по смерті дружини І. Данківського мабуть не було жадного свята чи неділі, щоб він не був гостем Тарнавських. Напевно не буде перебільшенням коли скажемо, що Анна Тарнавська опікувалася „паном Іваном" як рідним батьком, а коли він хворів, то не було дня щоб Тарнавські не були біля нього. Правдою є і те, що брат Бронько з дружиною також опікувалися ним ввесь час й допомагали чим лише могли. Слід згадати і те, що заходом брата та родини Тарнавських відзначено прийняттям 80-річчя І. Данківського 30-го грудня 1980 року, відтак 85-річчя 1985 року і 87-річчя 1-го січня 1987 року. Це була остання зустріч покійного із ширшою родиною та приятелями, які знали, що стан його здоров'я із кожним днем погіршувався.

Нема вже майже рік між нами „пана Івана" і його відсутність відчувають ті установи, для яких так віддано працював. Він був тим, що працював для Округи УНСоюзу і радів, що вона була першуном.

Ми віримо, що Всевишній Господь прийняв його у свої хороми, бо він своєю чесною працею заслужив собі на це. А ми, які залишилися ще при життю, будемо завжди його пам'ятати та згадувати у наших молитвах.

Степан Гавриш

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

У ВОСЬМУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ
нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п. паніматки

Єлікониди Базилевської

буде відправлена

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 14-го лютого 1988 р. о 10-ій год. ранку в катедрі св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.
160 Вест 82-га вул.

Просимо про молитви за спокій Її душі.
о. ВОЛОДИМИР — чоловік
ЮРІЙ — син
ІННА — дочка з Родинами

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 27-го листопада 1987 р.
відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ з КІЗЛІВ ГНАТІВ-ДАШКО

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Усім, що взяли участь в Панахидах, Заупокійній Службі Божій та в похоронах на цвинтарі.

Щиру подяку висловлюємо за похоронні відправи о. парохові П. Пащакові, о. Л. Лавринюкові та о. Федорчукові. Ми глибоко вдячні п. І. Клим, голові 82-го Відділу СУА за щирі слова прощання Покійної під час Панахиди.

Наша подяка Усім, що зложили нам співчуття особисто, листовно чи телефонічно та жертвували на Служби Божі та добродійні цілі. Окрема подяка п. Н. Попель, що занялася збірками у пам'ять Покійної.

На СЛУЖБИ БОЖІ жертвували: Ladies Auxiliary — Bronx, Д. І. Витвицькі, Й. Гентош, О. І. Гірні, Н. С. Гробельські, А. Ґавдяк, О. Ґіба, С. Ґіба, Е.С. Кобільники, Л.О. Котлярчуки, М. Левицька, Л. В. Маґуни, М. Л. Пришляки, С. Г. Рибаки, Е.Т. Савкові, К. Чорнодольська, С. В. Чорнодольські, О. Чорний.

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку: по 50 дол. — О.Чорний, Т. Р. Бриттани, О. С. Ґіби, І. І. Городиські; по 30 дол. — Й. Гентош, Л. Р. Іваницькі; по 20 дол. — Л. Волосянська, д-р І. Гребеняк, А. Політипо; 15 дол. — О. Яхно; по 10 дол. — І. Я. Клими, д-р І. Крамарчук, М. Савчак, О. Смулка, Г. Ціґаш; 8 дол. — Е. Балабан; 5 дол. — О. І. Гірні.

На Пресовий Фонд журнала СУА „НАШЕ ЖИТТЯ": 50 дол. — О. Чорний; 20 дол. — І. В. Іванчишини; 15 дол. — Н. Попель; по 10 дол. — А. Кіршак, О. Крумшин, О. Яхно; по 5 дол. — О. І. Гірні, Ю. Криса, З. І. Раковські, Л. Стасюк, К. Чорнодольська, С. В. Чорнодольські.

На Пресовий Фонд журнала „ПАТРІЯРХАТ": 25 дол. — Л. В. Паньків.

7-ий Відділ УАЖДО в Ню Йорку переслав 100 дол. на потребуючих в Европі.

Родинам Вовчуків, Саммерс та Ґ. Городиській дякуємо щиро за прегарні квіти.

Хай Господь винагородить Усіх Своїми щедрими ласками.

Дочки:
І. ГОРОДИСЬКИЙ з Ріднею
Т. БРИТТАН з Ріднею

Ділимося сумною вісткою, що у неділю, 7-го лютого 1988 р. упокоївся в Бозі
наш Дорогий і ніколи Незабутній
ЧОЛОВІК І ТАТО

бл. п.

ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ

нар. 19-го квітня 1909 р. у Слові.

ПАРАСТАС відбудеться у середу, 10-го лютого 1988 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у четвер, 11-го лютого 1988 р. о год. 10-ій ранку з церкви Царя Христа на цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
діти —
БОРИС
ВАВА
УЛЯНА
братова — ІРЕНА БАЧИНСЬКА
братанка — ІВАНКА БАЧИНСЬКА-КПОЗ
з КАТРУСЕЮ І ДАДЬОМ
СТЕФАН КУШНІР
ВОЛОДИМИР ПОТОЦЬКИЙ з Родинами

Замість квітів просимо складати на Патріярший Фонд св. Софії у Римі.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Невіджалуваної

СВ. П.

НАДІЇ КОТИК-КУХ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. у вівторок, 16-го лютого 1988 р., о год. 7:45 ранку

Про молитви за спокій душі Покійної просить
муж — ВОЛОДИМИР з Родиною

Ділимося сумною вісткою,
що дня 27-го січня 1988 року упокоївся в Бозі
на 75-му році життя уродженець Любачівщини

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ІЛЛЯ МЕХ

колишній учитель торговельних шкіл і підприємець.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися у суботу, дня 30-го січня 1988 р. з церкви св. Миколая у Ґрінсбурґу, Па. на Вест Морленд Меморіяльний цвинтар.

Опечалені:
дружина — ТЕОДОЗІЯ (ЗЮНЯ)
дочка — ХРИСТИНА
син — ЮРКО з дружиною ВІКІ і дочками ХРИСТИНОЮ і НІКОЛЬ
теща — КАТРЯ ВАСИЛЬКЕВИЧ
шваґри —
ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬКЕВИЧ з дружиною ЙОСИФОЮ і дітьми
ЗЕНОН ВАСИЛЬКЕВИЧ з дружиною МАРТОЮ і дітьми
кузен — д-р ЗІНОВІЙ Л. МЕЛЬНИК з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми
та ближча і дальша Родина в Україні, Америці і Канаді

Ділимося сумною вісткою, що 24-го січня 1988 р. в Торонто, Канада, відійшов у Вічність на 77-му році життя

Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БРАТ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО

бл. п. інж.

Любомир Лоґінський

У глибокому смутку:
дружина — ОЛЕНА
сестри —
МАРІЯ ХМІЛЕВСЬКА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
ЛІДІЯ СОСНИЦЬКА з чоловіком БОГДАНОМ
брат — д-р ОРЕСТ з дружиною СТЕФАНІЄЮ
братаниця — д-р ДІЯНА ДЕЙП з чоловіком д-ром РОМАНОМ і дітьми НАТАЛІЄЮ, АДАМОМ І СТЕФАНОМ
братанок — д-р СТЕФАН з дружиною д-р МАРІЯНОЮ

ПОДЯКА

Цією дорогою бажаємо висловити найщирішу подяку всім, що своєю участю в похоронах

бл. п. інж. Любомира Лоґінського

віддали останню християнську прислугу Покійному.

Зокрема складаємо нашу глибоку подяку Всеч. о. д-рові Р. Данилякові за відслуження Панад. Заупокійної Святої Літургії та прощальне слово.

Сердечно дякуємо всім, що зложили пожертви на Святі Літургії, надіслали квіти, висловили нам свої співчуття особисто чи листовно та прийшли з моральною піддержкою нашій родині в ті дні болю і смутку.

РОДИНА

У Зоряне Царство Духа Предків Рідних
відійшов 22-го грудня 10.987 року Дажбожого
віруючий РУНВіри (Рідної Української Національної Віри),
утвердженої в науці Учителя Пророка
ЛЕВА СИЛЕНКА

ІВАН ДІДЕНКО

культурно-освітній діяч і поет, народжений 25-го травня 10.915 р. Д. в Україні, похований за обрядом РУНВіри на міському цвинтарі в Лос Анджелес, Каліфорнія.

О, Великий Дажбоже, зорею
Шлях сія до Небесних Осель.
Поєднай мирну душу з душею
Тата Оря і Матері Лель.

Поєднай мирну душу із світом
Рідних Весен, Ланів і Дніпра,
Щоб жила вона промінем-квітом
У Безсмертній Святині Добра.

О, Великий Дажбоже, ми знаєм
Твій Закон — Твоє вічне Буття,
Що померши, в Тобі воскресаєм
Неповторністю душ і життя.

Вічна пам'ять про душу спочилу
Пам'ять світла, як сонце, свята.
Уквітчаєм любов'ю могилу
На безсмертя — на вічні літа!

Горем пригноблені:
дружина — РАЇСА
і донька — АНАСТАСІЯ

Ґорбачов...

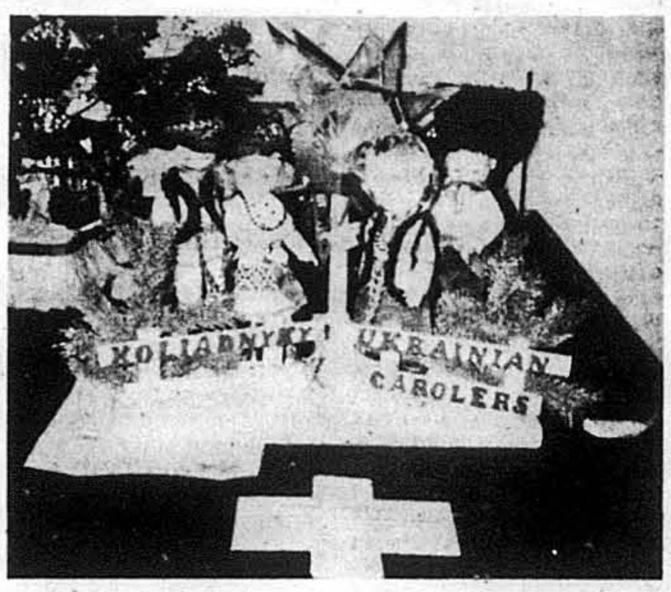
(Закінчення зі стор. 2)

господарському і політичному відтинках є получене із напрямними зовнішньої політики країни, — твердить Ґорбачов. На його думку, процес покращення відносин на міжнародному відтинку почався підписанням американсько-совєтського договору про ліквідацію типу ракет середнього і близького засягу.

Обширніше він обговорював проблеми економічні, що відносились до господарки агрикультурної. Він запевняв свою піддержку всім тим змінам, що є заплановані на цьому господарському відтинку. Він висловив рівно ж свої думки до проблеми гласности, уважаючи демократію, критику і гласність позитивами, якщо вони йдуть в користь соціялізмові і народові. Тим більше, думає Ґорбачов, що в такому випадку немає обмеження гласности.

На підставі звідомлень міжнародної преси можна сказати, що цим заплянованим реформам, що мали б уздоровити господарку країни, як теж внести зміни на відтинку соціяльно-структуральному сильно противиться членство Комуністичної партії, про що пише „Правда" (орган Комуністичної партії). Ця газета сильно атакує поширення демократії, яка на їх думку, є центральною частиною реформ у кампанії Ґорбачова. Такі напади „Правди" й інших щоденників і журналів, стримують перепроваджування змін на відтинку господарському і соціяльно-структуральному, що їх запланував Ґорбачов, і у своїх наслідках можуть причинитися до поглиблення кризи на всіх відтинках господарського і суспільного життя країни.

Союзянки з Виппані приготовили гарний експонат



Український експонат на виставці в музеї Морріс.

В грудні 1987 року у музеї Морріс в Морриставні, Н. Дж., відбувся „Фестиваль різдвяних ялинок", у якому взяв участь 61 Відділ СУА з Виппані на запрошення організаторів.

З цієї нагоди членки відділу приготовили експонат п. н. „Колядники", який зображував українські Різдвяні звичаї. Це були чотири ляльки (дві дівчинки і два хлопчики) в українських строях, які несли Вифлеємську зорю. Ручно виконані строї та оригінальність експонату звертали увагу глядачів.

Дохід, в сумі 150 дол. з продажу цього експонату, Відділ дарував на музей Морріс.

Проф. ...

(Закінчення зі стор. 2)

Найбільш питань стосувалось наукової кар'єри професора та українознавчих студій уцілому. Проф. Грабович вияснив, що свої студії зачав від російської літератури у Єйльському університеті. Продовжував їх на Ягайлонському університеті з польської мови і літератури. Докторат зробив у Гарварді в ділянці порівняльної літератури — польської, російської й англійської. Коли в Гарварді появились перші курси з української літератури, він перейшов їх, сконцентрувався на україністиці. Почав на Гарварді, як аспірант і дійшов до позиції професора і завідуючого цілим славістичним відділом, в що очевидно включений й український.

Торкнувсь професор дразливого питання його книжки про Шевченка. Як відомо з найдразливішою критикою на це видання виступив лікар-психіятр Олег Волянський. В Києві появилась на неї полемічна рецензія в ч. 8 за 1985 рік „Радянського літературознавства", де йому закинено, що його погляди не вкладаються в історіософічне сприймання. Професор вияснює, що його завжди фасцинувало питання „рецепції" великих поетів, а втому і питання чому Шевченко став для нас велетнем. Він пише: „Поняття ‹рецепції' включає в себе не лише прямі критичні чи літературознавчі відгуки на життя і творчість поета, не лише різні спогади й мемуари про нього, а цілу гаму більш, або менше свідомих спроб вияснити, з'ясувати, щож це за явище таке — Тарас Шевченко. Це і встановлення образу поета у свідомості народу, і кристалізація в ній розуміння вагомості його для національного життя — дуже цікаві питання не тільки в історичному, а і порівняльному та теоретичному аспектах. Узагалі процеси і механізми (літературні, соціяльні, політичні), в результаті яких, скажімо, письменники стають загальновизнаними речниками даного народу, ще далеко не досліджені. Тут конче потрібно мати порівняльну базу, тому не замикатимусь лише на рецепції Шевченка в українській літературі, а неодмінно заторкну і рецепції Міцкевича в польській, та Пушкіна в російській літературах". Грабович каже, що він колись теж спирав свої літературні студії на історичній методології. Та пізніше під впливом польського філософа-феноменолога Інгардена дійшов до висновку, що для його студій більш доцільними і функціональними є структуралістичні методи наукового досліду і він цю методу застосував у своїй книжці про Шевченка. Про це він каже: „Дослідження символіки Шевченка — це спроба за допомогою структурального методу розглянути цілісність символічного коду і, зокрема, модель мітичного мислення, що, на мою думку, детермінує сенс і значення Шевченкової поезії. Мій підхід свідомо і цілеспрямовано синхронний — тому закид моїх шановних критиків з названого журналу (Грабович звертається до критика в „Радянському Літературознавстві") щодо антиісторичного мого методу не зовсім доречний. У мене йдеться саме про ці аспекти Шевченкового поетичного мислення (а вони, як я стверджую, є основні), що не вкладаються в історичне — чи історіософічне — світосприймання, а його переростають, бо вони більш глибинні, більш далекосяжні, і проникливі, більш універсальні. Саме тому завдяки мітологічному мисленню, Шевченко промовляв і далі промовляє до всіх поколінь свого народу, 'і мертвих і живих, і ненароджених', — як сказав поет. Якби він відбивав лише історичну свідомість, то, мабуть, давно б уже 'застарів'. У свою чергу я нітроха не заперечую, що історичний метод, дослідження історичного контексту, можуть бути дуже плідними, неодноразово і я ними послуговувався, але вони не відповідають на всі запитання".

Книжка Грабовича про символіку Шевченка викликала — як я згадав — дуже живу дискусію. Професор не відповідав, бо його відповідь мусіла бути в площині наукової методології, а ніхто, хто заперечував його думки і висновки, питання на тому рівні не підносив. Він відповів на закиди підсовєтського критика, бо вони квестіонували методику автора книжки. При цій нагоді професор дав підсовєтському українському читачеві багато інформацій, яких він дуже спрагнений.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В. ІГНАТОВИЧ ОЧОЛИВ СТ „УКРАЇНА" В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

У цьому році Спортове Товариство „Україна", Торонто, обходить 40-річний ювілей свого існування. З цієї нагоди варто бодай коротко згадати попередні осяги Товариства.

30-го червня 1948 року в домі „Просвіта" при вул. Квін захід у Торонто 23 ентузіясти зійшлися на загальні збори для створення спортового товариства. Вони прийняли назву Спортове Товариство „Україна", не без впливу ще свіжих в пам'яті успіхів СТ „Україна" у Львові. Це вперше в Канаді якесь товариство прийняло назву „Україна".

До першої управи ввійшли: Василь Бойчук — голова, Олександер Держко — заступник голови, Іван Чайківський — касир, Михайло Копач — господар; контрольна комісія: Олександер Желтвай — голова, С. Геник-Березовський і Роман Романчукевич — члени; мировий суд: Микола Сороколіт — голова, Стефан Мазепа і Іван Баглай — члени; на почесного голову вибрано Семена Мацькевича, а його заступником став Микола Фесенко.

Копаний м'яч

Після Другої світової війни в Канаді спопуляризувався футбол (копаний м'яч), якого плекали наші спортсмени в таборах втікачів у Німеччині, Австрії і в таборі полонених української дивізії в Італії. Багато з тих гравців стали ядром нового СТ „Україна" в Торонто і, без сумніву, причинилися до піднесення рівня гри.

Свій виступ в Онтарійській найвищій лізі СТ „Україна" почала в 1950 році, і вже через два роки перебрала провідну ролю в канадському футболі, здобуваючи чемпіонат ліги. У провінції Квебек першуном була ФК „Італія" з Монтреалю, яка за 43 матчі тільки один раз програла. Тому Канадський футбольний союз влаштував змагання між двома найкращими клюбами східньої Канади за неофіційний чемпіонат.

10-го жовтня 1953 року на стадіоні Бровдсвю понад 8,000 глядачів переконалися про майстерність футболістів „України", які виграли той матч з рахунком 3:1. В наступних двох сезонах „Україна" повторила свої успіхи, здобуваючи чемпіонат НЛ.

В той час Національна ліга складалася з найсильніших команд Канади: „Олстер" (ірляндці), „Канадіянс" (англійці), „Ст. Андрюс" (шотляндці), „Бяли ожел" (поляки), „Олімпія" (німці), „Гунгарія" (угорці), „Італія", „Гакоаг" (жиди), „Україна", „Тризуб" — усі з Торонто, „Канталія" (італійці) й „Україна" — з Монтреалю, та „Італія" з Гамилтону.

В щоденній англомовній і етнічній пресі звітовано про успіхи нашої дружини. Англомовні газети відзначили 10-річний ювілей товариства статтями про чорночервоних „Юкс", які здобули три рази мистецтвоЛіги, а трьох гравців виступало у збірній Канади — Мирон Береза, Володимир Закалужний і Остап Стецьків.

У трьох роках „золотого періоду" розквіту футболу СТ „Україна" перший склад був такий: воротарі — С. Мисаковець, Т. Семенюк, О. Лисак; захисники — Г. Ригайло, Б. Опалевич, В. Дичковський, В. Вртик; півзахисники — О. Стецьків, А. Шапка, В. Закалужний, Т. Ерцегович, Я. і І. Мочерняки; напасники — В. Лесюк, З. Снилик, Г. Білек, Л. Дичковський, М. Береза, Е. Габа, Л. Холонюк, В. Ігнатович, О. Сороківський, М. Маланюк. Опікуном дружини був М. Валер.

Відбиванка

1975 рік — це рік тріюмфу чоловічої дружини СТ „Україна", яка здобула чашу й чемпіонат Канади. Всі канадські медії занотували успіх наших волейболістів, які у фіналі перемогли попереднього чемпіона Канади „Манітоба Ґовтс" 15:12, 15:8, 15:3.

Наша дружина виступила під проводом опікуна Б.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Гуля і тренера М. Голіка в такому складі: А. і О. Станьки, І. Еліяшевський, В. Савранчук, І. Кушпер, П. Стефанюк, Р. Ґелей, М. Федак, Ю. Заяць, Ю. Ігнатович, І. Лотоцький, Р. Коморовський, Ю. Тарнавський.

Кульмінаційні змагання за мистецтво Канади слідували після успіху цілого ряду перемог. Наша дружина здобула першенство кляси, в якій грала, — 10 разів, першенство провінції Онтаріо у відкритому турнірі (1974) і провінційне (1975), а в рр. 1962, 65-67, 75, 77 і 83 — сім разів вийшла першуном турнірів Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК).

Як чоловіча, так і жіноча дружини виступали у турнірах від 1949 року, хоч перші матчі були товариськими, бо відбиванкова жіноча асоціяція зорганізувалася щойно в 1952 році.

Крім лігових змагань, жіночі дружини брали участь в міжнародних турнірах і за першість УСЦАК-у, виступаючи в Чикаго, Ню Йорку, Дітройті, Філядельфії, Клівленді, Нюарку, Рочестері, Монтреалі, Гамілтоні, Лондоні, Оттаві, Ст. Кетренс, на оселях Верховина і Союзівка.

Відбиванкові жіночі дружини були першуном своєї кляси — 6 разів, окремих турнірів — 3 рази, першуном УСЦАК-у — 7 разів.

Шахи

Шахова ланка СТ „Україна" здобула багато осягів, між ними дружинове мистецтво міста Торонто в 1951 році. Визначніші успіхи мали Іван Теодорович-Сук, який був 5 разів мистцем провінції Онтаріо (1955-70), 6 разів чемпіоном українців Торонто, в 1966 році здобув чемпіонат м. Торонто, а в 1966 році — Великого Ню Йорку.

Віктор Дзера був чотирикратним мистцем турнірів УСЦАК-у й один раз — українців Торонто.

Кожного року шахісти Т-ва беруть участь в турнірах УСЦА-у, а душею й організатором був Богдан Назарко.

Крім своїх основних видів спорту — ігор, в кольорах СТ „України" змагалися настільні тенисисти, згадати б М. Трофимовича і В. Білоуса, першунів подвійної гри Торонто в 1951 році чи навіть боксера Володимира Габу, який успішно виступав на рингах Торонто.

1987 рік

Сьогодні СТ „Україна" продовжує свою спортову діяльність, втримуючи футбольну й відбиванкові дружини, які зацікавлюють молодь.

Дарія Стержіо — спортовий референт, звітувала на загальних зборах, що останньої зими дружина копаного м'яча грала в Toronto &District Soccer League, „під дахом", де з-поміж 6 дружин зайняла четверте місце. Влітку грала в 1-ій дивізії тієї ліги, де на 13 дружин зайняла сьоме місце. Тренер Тарас Бідяк, помічники тренера: Гриць Ригайло й Зеновій Зварич, управитель — Стах Габа, капітан — Славко Дичковський.

Жіноча відбиванкова дружина змагалася в групі "С" Toronto &District. Взяла участь в турнірі УСЦАК-у в Ню Джерзі, займаючи третє місце. Через брак зацікавлення цього сезону не зорганізовано дружини, але вона візьме участь у відбиванковому турнірі в Філядельфії. Опікун дружини — Дарія Горинь-Стержіо.

Чоловіча відбиванкова дружина змагається в групі „С" Toronto & District і тепер займає перше місце. Є 14 студентів і плянують створити дві команди. Вона брала участь в турнірі УСЦАК-у в Ню Джерзі, займаючи четверте місце. Опікун дружини — Олесь Соханівський.

Існує дружина відбиванки сеньйорів, яку провадить Петро Келембет.

Богдан Назарко звітував про шахову ланку. Шахісти Б. Назарко, Б. Степаненко, Б. Чолій, А. Лупиняк, М. Москаль взяли участь у турнірі УСЦАК-у 23-25-го травня в Рочестері.

Лев Дичковський — фінансовий референт прочитав фінансовий звіт. Приходи — 33.349 дол., розходи — 68.821 дол., в тому часткова заплата за віднову будинку 31.227 дол.

Як звітував уступаючий голова Володимир Ігнатович, Т-во провадило свою спортову діяльність в міру своїх скромних можливостей і зацікавлення серед спортсменів та громадськости. Головним заходом було відновлення приміщень, а тепер плянується і добудова, щоб дати кращу можливість на розгорнення своєї праці.

Репрезентація в імпрезах інших установ, участь в імпрезах наших послів і радного, влаштування Свят-Вечора для членів, спортова забава, участь у турнірах УСЦАК-у, активне членство у КУК — це короткий огляд річної праці Т-ва.

40-річчя існування

Для відзначення 40-річного ювілею СТ „Україна" випустило пропам'ятні значки українською і англійською мовами, плянується видання історії Т-ва останніх 5 років, що буде доповненням до виданої „Історії" в 1983 році, відбудуться товариські зустрічі для активних спортсменів і загального членства, а ювілейний бенкет відбудеться 12-го листопада 1988 року.

Як частину свого ювілейного відзначення СТ „Україна" візьме участь в Українській спортовій Олімпіяді, яку влаштовує УСО „Тризуб" у Філядельфії з нагоди Тисячоліття християнства Руси-України.

Нова управа

Загальні збори, які відбулися 20-го грудня 1987 року у домівці Т-ва, вибрали управу: голова Володимир Ігнатович, члени: Тарас Бідяк, Роман Колісник, Лев Дичковський, Мирослав Яремус, Володимир Закалужний, Зеновій Зварич, Орест Гірак, Павло Келембет, Володимир Борецький, Маркіян Когут, Василь Драбик, Омелян Дрогобицький, Григорій Ригайло, Стах Габа, Ярослав Фенин, Дарія Горинь-Стержіо, Богдан Скляренко, Олесь Соханівський, А. Лупиняк, Тарас Когут; Контрольна комісія: Василь Бойчук — голова, Остап Стецьків, Іван Мокан — члени; Товариський суд: Борис Гуль — голова, Степан Гаргай, Богдан Назарко — члени.

Відновлена домівка Т-ва при вул. Валлес ч. 186 (тел. 535-0681), відчинена кожного дня від 2-ої год. по полудні. Внесок для членів виносить 24 дол. річно.

Р. Колісник

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 13-го ЛЮТОГО 1988 р.

Амстердам, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 266-го Відд. о год. 7-ій веч. в домі УАГКлюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку: звіти Управи за 1987 р., дискусія над звітами, звіт К. Комісії, уділення абсолюторії уступаючій Управі, внески і запити та вільна дискусія. Приявність членів обов'язкова. — За Управу: К. Семчук, предс., М. Кривулич, кас., В. Варшона, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1988 р.

Клівленд, Огайо. Річні загальні збори Т-ва „Сокіл" 336-го Відд. о год. 1-ій по пол. в кафетерії школи св. Йосафата в Пармі, Огайо. Проситься членів до участи. — М. Мельникович, гол., В. Стригун, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1988 р.

Джансон Сіті, Н. Й. Річні загальні збори 21-го Відд. Т-ва Запорожська Січ о год. 2-ій по пол. в приміщенні УМОсередку св. Івана Хрестителя у Джансон Сіті, Н. Й. Проситься членство взяти участь. — Г. Пригода, гол., І. Бараник, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛЮТОГО 1988 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-го Відд. о год. 12:30 по пол. в домі фін. секретаря при 3324 Торрінгтон вул. в Пармі, Огайо. Проситься членів прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Б. Задорецький, рек. секр.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!